

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Haber - Yorum

Enflasyon ve Faiz, Krizdeki Kapitalizmin Doğal Salınımları!

Haber:

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), aralık ayı enflasyon rakamlarını açıkladı. Buna göre tüketici fiyatları aralıkta aylık yüzde 13.58, yıllık yüzde 36.08 arttı. Beklenti aylık yüzde 8.54, yıllık yüzde 30.05'ti. Beklentinin üzerinde gelen yıllık enflasyon son 19 yılın en yükseği olarak kayıtlara geçti. (03.01.2022 Habertürk)

Yorum:

Kapitalizm ve ekonomik krizi içiçedir. Ve kriz, kapitalist sistemin olmazsa olmazıdır. Enflasyon ise kapitalist sistemin ekonomik krizinin doğal bir parçasıdır. Erdoğan ve AKP "yüksek faiz neden, enflasyon sonuç", CHP ve liberal ekonomistler ise, "düşük faiz neden, enflasyon sonuç" tahterevallisini oynasalar da aslında her iki kesim de madalyonun iki yüzüdür. Kapitalizmin çürüklüğünü örtbas ediyorlar, Türk toplumu kandırıyorlar. Hâlbuki enflasyon, bir neden değil, kapitalist ekonomik sisteme dayalı uygulanan ekonomik politikalar. Kapitalizm ile kriz arasında genetik ilişki var. Onun için kapitalist ekonomik sistem uygulandığı sürece enflasyon, hayat pahalılığı ve ekonomik krizler kaçınılmazdır. Kapitalist düzende enflasyonun "sıfırlanması" veya tamamen ortadan kaldırılması söz konusu olamaz. Çünkü kapitalizm, malların azlığı ihtiyaçların sınırsızlığı teorisine dayalıdır, bu yüzden bu iki unsur arasındaki dengeyi sağlamak için üretimin artırılmasını öngörür. Üretilen malların satılabilmesi için piyasayı krediye boğar. Kredi bolluğu insanları talebe yöneltir. Talep de malların fiyatlarında artışa yol açar. Diğer bir deyişle enflasyon, para miktarının merkez bankası eliyle ya da kredi genişlemesi yoluyla artırılması sonucunda ortaya çıkar. Kapitalist ekonomist Milton Friedman bu öğretiyi 'enflasyon her zaman her yerde parasal bir olgudur' önermesiyle hafızalara nakşetmiştir.

Enflasyonun bir diğer nedeni de (itibarî) para sistemidir. Altın ve gümüş karşılığı olmayan para sistemi ile enflasyon arasında ilişki vardır. Enflasyonu dolaşımdaki para miktarının gereğinden fazla olmasına bağlayan 'miktar teorisi', günümüz ana akım iktisadının da temel direklerinden birini teşkil eder.

Görüldüğü gibi kapitalist ekonominin üzerine kurulu olduğu teorem yanlıştır. Yanlış teori yanlış sonuçlar doğurur. Öyleyse sorun AKP ya da CHP sorunu değil sistemsel sorundur. Yüzlerin ya da partilerin değişmesi bu genetik sorunu ortadan kaldırmayacaktır. Aksine bu sistemin ortadan kaldırılması gerekir. Meseleyi sistemsel olarak ele almayan her çözüm ve çare, başarısız olmaya mahkûmdur. Sistemsel değişiklik olmazsa aynı sorunları kronik olarak yaşayacağımızı kesinlikle söyleyebiliriz. Kapitalist hegemonyasındaki ülkelerde enflasyonist sorunların yaşanması mümkündür hatta kaçınılmazdır. Cumhurbaşkanı Erdoğan, her ne kadar "Enflasyon sadece bizim değil, tüm dünyanın sorunu." sözleriyle başarısızlığını örtbas etmek istemişse de aslında bir gerçeği dışa vurmuştur.

Mademki enflasyon, yukarıda olduğu parasal genişleme (kredi) ve (itibari) para sisteminden kaynaklanıyor, o halde tefeciliğin ve karşılıksız para basımının yasaklanmasıyla enflasyon sorunu kökten yok edilecektir. Kapitalizm, tefecilik ve itibari kâğıt para sistemini benimsediği için enflasyona çözüm üretmez. AKP, CHP ve MHP gibi laik kapitalist partilerin yani tefecilik ve itibari kâğıt para sistemini benimsemeyen partilerin enflasyona çözüm üretmesi hayaldir. Tefecilik ve itibari para sistemini benimsemeyen bir sistem ancak enflasyona çözüm olabilir. Bilindiği üzere İslam, tefeciliği ve kâğıt para sistemini haram görür. Buna göre İslam'da enflasyon olmayacaktır.

**Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Ercan Tekinbaş**